

Anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed

I henhold til § 20, stk. 1, i lov om finansiel virksomhed skal det tekniske grundlag mv. for livsforsikringsvirksomhed samt ændringer heri anmeldes til Finanstilsynet senest samtidig med, at grundlaget mv. tages i anvendelse. I medfør af lovens § 20, stk. 3, skal de anmeldte forhold opfylde kravene i bekendtgørelse om anmeldelse af det tekniske grundlag m.v. for livsforsikringsvirksomhed. I denne anmeldelse forstås ved livsforsikringsselskaber: livsforsikringsaktieselskaber, tværgående pensionskasser og filialer af udenlandske selskaber, der har tilladelse til at drive livsforsikringsvirksomhed efter § 11 i lov om finansiel virksomhed.

Brevdato
23. juni 2016
Livsforsikringsselskabets navn
Danske civil- og akademiingeniørers Pensionskasse
Overskrift
Livsforsikringsselskabet skal angive en præcis og sigende titel på anmeldelsen.
Tilpasning af markedsværdihensættelser og realiseret resultat til de nye regnskabsregler pr. 1. januar 2016.
Resumé
Livsforsikringsselskabet skal udarbejde et resumé, der giver et fyldestgørende billede af anmeldelsen.
Som følge af de nye regnskabsregler pr. 1. januar 2016 tilpasses beregning af pensionshensættelser opgjort til markedsværdi, samt beregning og fordeling af det realiserede resultat.
Til brug for den tilpassede beregning af markedsværdihensættelser anmeldes tillige genkøbs- og fripoliceintensiteter.
Derudover foretages nogle omformuleringer, præciseringer og små-rettelser af mindre eller skønsmæssig betydning.
Lovgrundlaget
Livsforsikringsselskabet skal angive, hvilket/hvilke nr. i lovens § 20, stk. 1, anmeldelsen vedrører.
FIL §20, stk. 1, nr. 3 og 6.
Ikrafttrædelse
Livsforsikringsselskabet skal angive datoen for anmeldelsens ikrafttrædelse.
1. januar 2016
Ændrer følgende tidligere anmeldte forhold
Livsforsikringsselskabet skal angive, hvilken tidligere anmeldelse eller hvilke tidligere anmeldelser denne anmeldelse ophæver eller ændrer.
Ændrer den tidligere anmeldelse af 14. januar 2016 om "Sammenskrivning af det anmeldte tekniske grundlag".
Angivelse af forsikringsklasse
Livsforsikringsselskabet skal angive, hvilken forsikringsklasse det anmeldte vedrører, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 2.
Anmeldelsen vedrører forsikringsklasse I.

Anmeldelsens indhold med matematisk beskrivelse og gennemgang af de anmeldte forhold

Livsforsikringsselskabet skal angive anmeldelsens indhold med analyser, beregninger mv. på en så klar og præcis form, at de uden videre kan danne basis for en kyndig aktuars kontrolberegninger, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 3.

Som følge af den nye regnskabsbekendtgørelse pr. 1. januar 2016 anmeldes ændringer i forhold til:

- Beregning og fordeling af realiseret resultat (afsnit 13)
- Beregning af pensionshensættelser opgjort til markedsværdi herunder genkøbs- og fripoliceintensiteter (afsnit 14)

Derudover ændres følgende betegnelser i afsnit 8.2 om Udtrædelse:

- "risikoværn" ændres til "kursværn"
- "RV" ændres til "KV"

Beregning og fordeling af realiseret resultat (afsnit 13)

I vedlagte bilag 1 er afsnit 13 vist før ændring (med rød skrift) og efter ændring (med grøn skrift).

Beregning af pensionshensættelser opgjort til markedsværdi herunder genkøbs- og fripolicesintensiteter (afsnit 14)

I vedlagte bilag 2 er afsnit 14 vist før ændring (med rød skrift) og efter ændring (med grøn skrift).

I forbindelse med denne anmeldelse er afsnit 16 om IBNR hensættelser fjernet som et selvstændigt afsnit og i stedet flyttet ind som underafsnit 14.4.2.5.

I forbindelse med den tilpassede beregning af markedsværdihensættelser anmeldes tillige genkøbs- og fripolicesintensiteter (hhv. afsnit 14.1.6 og 14.1.7). Disse er fastsat som aldersafhængige polynomier fittet til udglattede OE-rater observeret blandt pensionskassens bestand af medlemmer. Intensiteterne gældende fra 2016.01.01 – 2016.05.31 (begge dage inklusiv) baserer sig på bestandsdata for perioden 2010-2013, mens intensiteterne gældende fra 2016.06.01 og indtil andet anmeldes baserer sig på data for perioden 2011-2015.

Redegørelse for de juridiske konsekvenser for forsikringstagerne

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de juridiske konsekvenser for den enkelte forsikringstager og andre berettigede efter forsikringsaftalerne, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor.

Der er ingen juridiske konsekvenser for forsikringstagerne, da anmeldelsen ikke ændrer i aftaleforholdet.

Redegørelse for de økonomiske konsekvenser for forsikringstagerne

Livsforsikringsselskabet skal redegøre for de økonomiske konsekvenser for de enkelte forsikringstager og andre berettigede efter forsikringsaftalerne, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringsselskabet redegøre herfor.

Redegørelsen skal som minimum overholde kravene i bekendtgørelsens § 3, stk. 1, og stk. 3-5.

Beregning og fordeling af realiseret resultat (afsnit 13)

Ændringerne er foretaget for at afspejle begreberne i den nye regnskabsbekendtgørelse. Der er ikke som sådan ændret i beregningen og fordelingen af det realiserede resultat, og satserne for betaling fra kontributionsgrupperne til egenkapitalen er uændret 0 %, og der er derved ingen direkte økonomiske konsekvenser for forsikringstagerne.

Beregning af pensionshensættelser opgjort til markedsværdi herunder fripolice- og genkøbsintensiteter (afsnit 14)

Ændringerne vedrører opgørelse af markedsværdihensættelserne, og har derved ingen direkte øko-

nomiske konsekvenser for forsikringstagerne.

De anmeldte genkøbs- og fripoliceintensiteter er bedste skøn, og de må derfor anses for at være både betryggende og rimelige.

Redegørelse for de juridiske konsekvenser for livsforsikringselskabet

Livsforsikringselskabet skal redegøre for de juridiske konsekvenser for livsforsikringselskabet, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 7. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringselskabet redegøre herfor. Redegørelsen kan alternativt anføres i "Redegørelse i henhold til § 6 stk. 1.", jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 1.

Der er ingen juridiske konsekvenser for selskabet, da anmeldelsen ikke ændrer i aftaleforholdet.

Redegørelse for de økonomiske og aktuarmæssige konsekvenser for livsforsikringselskabet

Livsforsikringselskabet skal redegøre for de økonomiske og aktuarmæssige konsekvenser for livsforsikringselskabet, jf. bekendtgørelsens § 2, stk. 6. Er der ingen konsekvenser, skal livsforsikringselskabet redegøre herfor.

Redegørelsen skal som minimum overholde kravene i bekendtgørelsens § 3, stk. 2, og stk. 6-7.

Redegørelsen kan alternativt anføres i "Redegørelse i henhold til § 6, stk. 1.", jf. bekendtgørelsens § 6, stk. 1.

Beregning og fordeling af realiseret resultat (afsnit 13)

Ændringerne er foretaget for at afspejle begreberne i den nye regnskabsbekendtgørelse. Der er ikke som sådan ændret i beregningen og fordelingen af det realiserede resultat, og satserne for betaling fra kontributionsgrupperne til egenkapitalen er uændret 0 %, og der er derved ingen økonomiske konsekvenser for selskabet.

Beregning af pensionshensættelser opgjort til markedsværdi herunder genkøbs- og fripoliceintensiteter (afsnit 14)

Redegørelse for de økonomiske og aktuarmæssige konsekvenser for selskabet i forbindelse med ændring af beregning af pensionshensættelser opgjort til markedsværdi mm. er anført i vedlagte "Redegørelse i henhold til § 6, stk. 1".

Navn

Angivelse af navn

Søren Kolbye Sørensen

Dato og underskrift

23. juni 2016

Navn

Angivelse af navn

Torben Visholm

Dato og underskrift

23. juni 2016

Navn

Angivelse af navn

Dato og underskrift

"Tilpasning af markedsværdihensættelser og realiseret resultat til de nye regnskabsregler pr. 1. januar 2016"

Afsnit 13 ændres fra:

13 Fordeling af realiseret resultat

13.1 Beregning af realiseret resultat

Fordelingen af realiseret resultat sker mellem pensionskassens bonusberettigede ordninger.

13.1.1 Rentegruppe[i]

Realiseret resultat[i] =

- Bogført afkast fordelt på Rentegruppe[i]
- Ændring i akkumuleret værdiregulering for Rentegruppe[i]
- Ændring i bonuspotentiale på fripolicydelser for Rentegruppe[i] foretaget i henhold til kontributionsbekendtgørelsen (opskrivning eller nedskrivning som regnskabsmæssig disposition)
- 1. ordens rentetilskrivning for Rentegruppe[i]
- + Reguleringer i henhold til regnskabsbekendtgørelsen for Rentegruppe[i]
- Andre reguleringer for Rentegruppe[i] der ikke knytter sig til risiko- eller omkostningselementet

Bogført afkast justeres først for forrentning af kollektiv bonus tilhørende risiko- og omkostningsgrupperne, derefter fordeles de bogførte afkast ud fra de pensionsmæssige hensættelser i alt primo året tillagt halvdelen af årets ind- og udbetalinger.

Reguleringer i henhold til regnskabsbekendtgørelsen fordeles efter samme nøgle som bogført afkast.

13.1.2 Risikogruppe[i]

Realiseret resultat[i] =

- 1. ordens risikopræmier for Risikogruppe[i]
- + Forrentning af kollektiv bonus tilhørende Risikogruppe[i]
- Skader for Risikogruppe[i]
- Ændring i IBNR/RBNS for Risikogruppe[i]

13.1.3 Omkostningsgruppe

Realiserede resultat1 =

- 1. ordens omkostningspræmier for Omkostningsgruppe1
- + Forrentning af kollektiv bonus tilhørende Omkostningsgruppe
- Faktiske omkostninger for Omkostningsgruppe1

13.2 Negativt realiseret resultat efter bonus for regnskabsåret 2015

Hvis omkostningsgruppen eller en risikogruppe har negativt realiseret resultat efter bonus, og dette ikke kan indeholdes i gruppens kollektive bonuspotentiale, dækkes underskuddet af egenkapitalen.

"Tilpasning af markedsværdihensættelser og realiseret resultat til de nye regnskabsregler pr. 1. januar 2016"

Hvis en rentegruppe har negativt realiseret resultat efter bonus, og dette ikke kan indeholdes i gruppens kollektive bonuspotentiale, dækkes tabet først via lån i gruppens bonuspotentiale på fripolicydelser (kun for rentegrupper), og derefter dækkes underskuddet af egenkapitalen.

Tab, som egenkapitalen må dække, skrives på en skyggekonto for den pågældende gruppe. Skyggekontoen forrentes ligesom egenkapitalen og skal afvikles hurtigst muligt. Bestyrelsen kan dog i de enkelte år undlade at nedbringe skyggekontoen.

Positive resultater, som ikke benyttes til at nedbringe skyggekontoen, benyttes til at nedbringe evt. lån i bonuspotentiale på fripolicydelser, og derefter placeres resten i gruppens kollektive bonuspotentiale.

Bestyrelsen kan vælge at tilføre andele af egenkapitalen til en kontributionsgruppe.

13.3 Negativt realiseret resultat efter bonus efter regnskabsåret 2015

Hvis omkostningsgruppen eller en risikogruppe har negativt realiseret resultat efter bonus, og dette ikke kan indeholdes i gruppens kollektive bonuspotentiale og fortjenstmargen, dækkes underskuddet af egenkapitalen.

Hvis en rentegruppe har negativt realiseret resultat efter bonus, og dette ikke kan indeholdes i gruppens kollektive bonuspotentiale og fortjenstmargen, dækkes tabet først via lån i gruppens bonuspotentiale på fripolicydelser (kun for rentegrupper), og derefter dækkes underskuddet af egenkapitalen.

Tab, som egenkapitalen må dække for en gruppe, anmeldes til Finanstilsynet, og beløbet indhentes i det efterfølgende regnskabsår. Kan beløbet ikke indhentes i det efterfølgende år, fremføres beløbet via anmeldelse til Finanstilsynet.

Positive resultater, som ikke benyttes til at tilbagebetale tidligere udlæg fra egenkapitalen, benyttes til at nedbringe evt. lån i bonuspotentiale på fripolicydelser, og derefter placeres resten i gruppens fortjenstmargen og kollektive bonuspotentiale.

13.4 Egenkapitalens risikoforrentning for regnskabsåret 2015

Egenkapitalen forrentes med pensionskassens afkast før skat og betaler derefter sin forholdsmæssige andel af PAL-skatten. Risikoforrentningen i pensionskassen er 0 %, og derved vil gruppernes realiserede resultater ikke være påvirket af egenkapitalens realiserede resultater, medmindre der opstår tab, jf. det fordelingsmæssige kontributionsprincip.

13.5 Kontributionsgruppernes betaling til egenkapitalen for regnskabsåret 2016

Egenkapitalen forrentes med pensionskassens afkast før skat og betaler derefter sin forholdsmæssige andel af PAL-skatten.

Kontributionsgruppernes betaling til egenkapitalen er opdelt i en andel der afspejler omfanget af den risiko der påhviler egenkapitalen, samt en andel der afspejler indtjening og dermed giver anledning til fortjenstmargen.

Betaling for risiko

Grupper med tidligere udlæg fra egenkapitalen bruger alt overskud efter bonus til at nedbringe dette beløb.

Danske civil- og akademiingeniørers Pensionskasse

Bilag 1 til anmeldelse af 23. Juni 2016 med overskrift

"Tilpasning af markedsværdihensættelser og realiseret resultat til de nye regnskabsregler pr. 1. januar 2016"

Betalingen for de øvrige grupper er 0 %, og derved vil egenkapitalens andel af de realiserede resultater ikke være påvirket af gruppernes realiserede resultater, medmindre der opstår tab, jf. det fordelingsmæssige kontributionsprincip.

Indtjening

Indtjeningen til egenkapitalen er i 2016 fastsat til 0 %.

"Tilpasning af markedsværdihensættelser og realiseret resultat til de nye regnskabsregler pr. 1. januar 2016"

Til:

13 Fordeling af realiseret resultat

13.1 Beregning af realiseret resultat

Fordelingen af realiseret resultat sker mellem pensionskassens bonusberettigede ordninger.

13.1.1 Rentegruppe[i]

Realiseret resultat[i] = Bogført afkast fordelt til Rentegruppe[i]

- Ændringer i markedsværdistyrkelsen for Rentegruppe[i]
- Justering af lån i individuelt bonuspotentiale som ikke kan indeholdes i primo
- 1. ordens rentetilskrivning for Rentegruppe[i]
- Andre reguleringer for Rentegruppe[i] der ikke knytter sig til risiko- eller omkostningselementet

Bogført afkast justeres først for forrentning af kollektiv bonus tilhørende risiko- og omkostningsgrupperne, derefter fordeles de bogførte afkast ud på rentegrupperne ud fra de pensionsmæssige hensættelser i alt primo året tillagt halvdelen af årets ind- og udbetalinger.

Reguleringer i henhold til regnskabsbekendtgørelsen fordeles efter samme nøgle som bogført afkast.

13.1.2 Risikogruppe[i]

Realiseret resultat[i] = 1. ordens risikopræmier for Risikogruppe[i]

- + Forrentning af kollektiv bonus tilhørende Risikogruppe[i]
- Skader for Risikogruppe[i]
- Ændring i IBNR/RBNS for Risikogruppe[i]

13.1.3 Omkostningsgruppe

Realiseret resultat[i] = 1. ordens omkostningspræmier for Omkostningsgruppe[i]

- + Forrentning af kollektiv bonus tilhørende Omkostningsgruppe[i]
- Faktiske omkostninger for Omkostningsgruppe[i]

"Tilpasning af markedsværdihensættelser og realiseret resultat til de nye regnskabsregler pr. 1. januar 2016"

13.2 Det beregningsmæssige kontributionsprincip

Dette afsnit vedrører fordelingen af realiseret resultat mellem grupper og egenkapital.

Egenkapitalen forrentes med pensionskassens afkast før skat og betaler derefter sin forholdsmæssige andel af PAL-skatten.

Tidligere udlæg indfries, når det er muligt efter reglerne beskrevet i afsnit 13.3.

Såfremt årets resultat efter bonus giver anledning til et tab, der ikke kan dækkes af gruppens egne midler, og derfor dækkes af egenkapitalen, anmeldes beløbet til Finanstilsynet, og beløbet indhentes i det efterfølgende regnskabsår. Kan beløbet ikke indhentes i det efterfølgende år, fremføres beløbet via anmeldelse til Finanstilsynet.

Kontributionsgruppernes betaling til egenkapitalen er opdelt i en andel der afspejler omfanget af den risiko der påhviler egenkapitalen, samt en andel der afspejler indtjening og dermed giver anledning til fortjenstmargen.

Betaling for risiko

Grupper med tidligere udlæg fra egenkapitalen bruger alt overskud efter bonus til at nedbringe dette beløb.

Betalingen for de øvrige grupper er 0 %, og derved vil egenkapitalens andel af de realiserede resultater ikke være påvirket af gruppernes realiserede resultater, medmindre der opstår tab, jf. det fordelingsmæssige kontributionsprincip.

Indtjening

Indtjeningen til egenkapitalen er i 2016 fastsat til 0 %.

13.3 Det fordelingsmæssige kontributionsprincip

Dette afsnit vedrører fordeling af et realiseret resultat inden for gruppen.

Nedenstående dispositioner vedrører realiseret resultat efter bonus.

13.3.1 Ved positivt realiseret resultat (efter bonus)

Hvis det realiserede resultat for gruppen (efter bonus) er positivt, fordeles resultatet i nedennævnte rækkefølge til:

Indfrielse af udlæg fra egenkapitalen

Genopbygning af individuelle bonuspotentialer (gælder kun rentegrupper)

Finansiering af fortjenstmargen for gruppen

Overførsel til kollektivt bonuspotentiale for gruppen

"Tilpasning af markedsværdihensættelser og realiseret resultat til de nye regnskabsregler pr. 1. januar 2016"

13.3.2 Ved negativt realiseret resultat (efter bonus)

Hvis det realiserede resultat for gruppen (efter bonus) er negativt, tabsabsorberes resultatet i nedennævnte rækkefølge:

Kollektivt bonuspotentiale for gruppen

Fortjenstmargen for gruppen

Individuelle bonuspotentialer (gælder kun rentegrupper)

Egenkapitalen

"Tilpasning af markedsværdihensættelser og realiseret resultat til de nye regnskabsregler pr. 1. januar 2016"

Afsnit 14 ændres fra:

14 Opgørelse til markedsværdi

14.1 Risikoelementer

Medmindre andet specifikt er angivet, anvendes følgende betegnelser:

x betegner alderen for en mand (forsørger eller forsørget)

y betegner alderen for en kvinde (forsørger eller forsørget)

14.1.1 Aldersberegning

Alderen beregnes som fyldt alder pr. den 1. i måneden efter forsørgerens fødselsdag. For ydelser under udbetaling regnes alderen som fyldt alder pr. den 1. i måneden efter den enkelte ydelsesberettigedes fødselsdag.

14.1.2 Dødelighed

For mænd anvendes dødelighedstavlen MDM

For kvinder anvendes dødelighedstavlen MDK

14.1.2.1 MDM

$$\mu_{x,t} = \exp(\beta_1 r_1(x) + \beta_2 r_2(x) + \beta_3 r_3(x)) \bar{\mu}_{x,t}$$

hvor $\bar{\mu}_{x,t}$ angiver Finanstilsynets benchmarkdødelighed 2014 for mænd med levetidsforbedring og $\beta_1 = -0,6607$, $\beta_2 = -0,1462$ og $\beta_3 = -0,2206$

14.1.2.2 MDK

$$\mu_{y,t} = \exp(\beta_1 r_1(y) + \beta_2 r_2(y) + \beta_3 r_3(y)) \bar{\mu}_{y,t}$$

hvor $\bar{\mu}_{y,t}$ angiver Finanstilsynets benchmarkdødelighed 2014 for kvinder med levetidsforbedring og $\beta_1 = \beta_2 = \beta_3 = 0$

14.1.3 Invaliditet

For mænd og kvinder anvendes invaliditetstavlen MI.

μ^{ai} betegner intensiteten for overgang fra aktiv til invalid.

μ^{ami} betegner intensiteten for overgang fra aktiv til midlertidig invalid.

μ^{ad} betegner intensiteten for overgang fra aktiv til død.

"Tilpasning af markedsværdihensættelser og realiseret resultat til de nye regnskabsregler pr. 1. januar 2016"

μ^{id} betegner intensiteten for overgang fra invalid til død.

μ^{mid} betegner intensiteten for overgang fra midlertidig invalid til død.

$$\mu^{ad} = \mu^{id} = \mu^{mid} = \mu$$

14.1.3.1 MI

$$\mu_x^{ai} = 0 + 10^{5,80385 - 10 + 0,02438 \cdot x}$$

$$\mu_x^{ami} = 0 + 10^{5,10488 - 10 + 0,02438 \cdot x}$$

14.1.4 Kollektiv ægtefællepension

$f(y|x)$ og g_x for mandlige forsørgere henholdsvis $f(x|y)$ og g_y for kvindelige forsørgere beregnes efter de formler, der gælder ifølge afsnit **Fejl! Henvissingskilde ikke fundet.**

14.1.5 Kollektiv børnerente

Forsørgerskabsintensiteten beregnes efter de for beregningsgrundlaget G82 gældende formler for faderskabsintensitet for mandlige forsørgere og moderskabsintensitet for kvindelige forsørgere.

14.2 Opgørelsesrente

Opgørelsesrenten fastsættes som Finanstilsynet dagligt udmeldte løbetidsafhængige diskonteringsratser.

14.3 Risikotillæg

Når der i de efterfølgende afsnit angives, at passiver og aktiver er beregnet med risikotillæg, sker det ved at foretage følgende justeringer:

- Den nuværende dødelighed beskrevet i afsnit 14.1.2.1 og 14.1.2.2 reduceres med 6 %.
- Levetidsforbedringerne beskrevet i afsnit 14.1.2.1 og 14.1.2.2 forøges med 6 %.
- Invaliditeten beskrevet i afsnit 14.1.3.1 forøges med 25 %.

14.4 Omkostningsbelastning

Omkostningsbelastningen udgør dels en procentdel af det månedlige pensionsbidrag (Omk^M), dels et fast gebyr pr. måned for henholdsvis pensionister (Gebyr_P^M), afledte pensionister (Gebyr_A^M), betalende medlemmer (Gebyr_B^M) og øvrige medlemmer (Gebyr_H^M), der antager følgende værdier:

"Tilpasning af markedsværdihensættelser og realiseret resultat til de nye regnskabsregler pr. 1. januar 2016"

	Omk^M	$Gebyr_P^M$	$Gebyr_A^M$	$Gebyr_B^M$	$Gebyr_H^M$
01.01.2002 - 31.12.2002:	4 %	10 kr.	0 kr.	10 kr.	10 kr.
01.01.2003 - 31.12.2003:	4 %	10 kr.	0 kr.	10 kr.	10 kr.
01.01.2004 - 31.12.2013:	3,5 %	10 kr.	0 kr.	10 kr.	10 kr.
01.01.2014 - 31.12.2014:	0 %	70 kr.	70 kr.	125 kr.	30 kr.
01.01.2015 - 31.12.2015:	0 %	55 kr.	55 kr.	90 kr.	30 kr.
01.01.2016 -	0 %	60 kr.	60 kr.	85 kr.	25 kr.

14.5 Samlet sandsynlighed for at kontrakten tilbagekøbes inden udløb

$genkøb_{SS}$ antager følgende værdier:

	$genkøb_{SS}$
01.01.2002 -	0

14.6 Beregning af hensættelser for forsikringsklasse I

14.6.1 Definitioner

Nedestående betegnelser benyttes med toptegn M og G, hvor toptegn M markerer størrelser gældende for eller opgjort på markedsværdigrundlaget, mens toptegn G markerer størrelser gældende for eller opgjort på tegningsgrundlaget:

Y	Den gældende årlige pension eller det gældende årlige pensionstilsagn.
Y^{Bonus}	Den gældende årlige pension eller det gældende årlige pensionstilsagn efter opsparet positiv bonus er tilskrevet. Positiv bonus tilskrives for alle medlemmer ultimo kalenderåret, så i det tilfælde gælder $Y^{Bonus} = Y$.
$FriY^{Bonus}$	Den gældende årlige pension eller det gældende årlige pensionstilsagn efter opsparet positiv bonus er tilskrevet og omskrivning til hvilende medlemskab.
B	Det gældende årlige bidrag.
Omk	Omkostningsprocent vedr. bidrag.
$Pass$	Det samlede passiv, der svarer til den eller de grundformer, der indgår i pensionen henholdsvis pensionstilsagnet.
$Aktiv$	Den aktuelle præmiebetalingsrente.
$Bonus$	Opsparet bonus der endnu ikke er tilskrevet kontrakten.
$BFYlån$	Forsikringskontraktens andel af lån af bonuspotentiale på hvilende pensioner opstået som beskrevet i afsnit Fejl! Henvissningskilde ikke fundet.
$1_{genkøb}$	Indikatorfunktion for om medlemmet kan genkøbe.

14.6.2 Værdien af fremtidig administration på markedsvilkår pr. forsikringskontrakt

Mv_{Adm} angiver det bedst mulige skøn over de omkostninger, som kontrakten forventes at kunne administreres for og beregnes således:

"Tilpasning af markedsværdihensættelser og realiseret resultat til de nye regnskabsregler pr. 1. januar 2016"

$$MvAdm = (B \cdot Omk^M + Gebyr_{B \setminus H}^M) \cdot Aktiv^M + Pass^M \cdot Gebyr_{P \setminus A}^M$$

Størrelsen $Gebyr_{B \setminus H}^M$ er enten $Gebyr_B^M$ eller $Gebyr_H^M$ alt efter, om medlemmet er hvilende eller ej og størrelsen $Gebyr_{P \setminus A}^M$ er enten $Gebyr_A^M$ eller $Gebyr_P^M$ alt efter, om medlemmet er afledt eller ej. For pensionister og afledte pensionister er $Aktiv^M = 0$.

$MvAdm_{Hvil}$ angiver det bedst mulige skøn over de omkostninger, som kontrakten forventes at kunne administreres for efter eventuel omskrivning til hvilende medlemskab og beregnes således:

$$MvAdm_{Hvil} = Gebyr_H^M \cdot Aktiv^M + Pass^M \cdot Gebyr_{P \setminus A}^M$$

Det gælder altså for pensionister, afledte pensionister og hvilende medlemmer, at $MvAdm_{Hvil} = MvAdm$.

14.6.3 Værdien af den retrospektive hensættelse pr. forsikringskontrakt

Dette svarer til værdien af den prospektive hensættelse på 1. ordensgrundlaget tillagt opsparet bonus og fradraget andelen af lån af bonuspotentiale på hvilende pensioner:

$$\begin{aligned} RHensæt &= Y \cdot Pass^G - B \cdot (1 - omk^G) \cdot Aktiv^G + Bonus - BFYlån \\ &= Hensæt^{1.orden} + Bonus - BFYlån \end{aligned}$$

For medlemmer med flere grundlag summeres der over disse.

14.6.4 Værdien af den garanterede genkøbsværdi pr. forsikringskontrakt

For eventuelle medlemmer der kan udtræde efter reglerne defineret i afsnit 8.2:

$$Genkøb = (1 - RV) \cdot (Hensæt^{1.orden} + \max(0, Bonus)) - GEBYR_{genkøb}$$

14.6.5 Værdien af garanterede ydelser pr. forsikringskontrakt

$$GY = Y^{Bonus} \cdot Pass^M - B \cdot Aktiv^M + MvAdm$$

Aktiverne og passiverne er regnet med risikotillæg.

"Tilpasning af markedsværdihensættelser og realiseret resultat til de nye regnskabsregler pr. 1. januar 2016"

14.6.6 Værdien af garanterede fripolicyydelse pr. forsikringskontrakt

$$GFY = \max(GY, FrtY^{\text{Bonus}} \cdot \text{Pass}^M + MvAdmHvil)$$

Passiverne er regnet med risikotillæg.

14.6.7 Bonuspotentiale på fremtidige medlemsbidrag pr. forsikringskontrakt

$$BP = GFY - GY$$

14.6.8 Bonuspotentiale på hvilende pensioner pr. forsikringskontrakt efter evt. lån

$$BFY = \max(RHensæt - GFY, 0)$$

14.6.9 Livsforsikringshensættelse pr. forsikringskontrakt

$$LFH = \max(GFY, RHensæt)$$

14.6.10 Regnskabsposter

Garanterede ydelser:

$$GY = IBNR + \sum_{i \in DIP} (GY_i + \max(\text{Genkøb}_i - LFH_i, 0) \cdot 1_{\text{genkøb}} \cdot \text{genkøbSS})$$

Bonuspotentiale på fremtidige medlemsbidrag:

$$BP = \sum_{i \in DIP} BP_i$$

Bonuspotentiale på hvilende pensioner

$$BFY = \sum_{i \in DIP} BFY_i$$

14.7 Beregning af hensættelser for forsikringsklasse III og VI

Markedsværdihensættelsen for forsikringsklasse III og VI produkter er lig den retrospektive reserve.

"Tilpasning af markedsværdihensættelser og realiseret resultat til de nye regnskabsregler pr. 1. januar 2016"

Til:

14 Pensionshensættelser opgjort til markedsværdi

Pensionshensættelserne i Pensionskassens årsregnskab, jf. Finanstilsynets bekendtgørelse om livsforsikringsselskabers og tværgående pensionskassers årsregnskab

(regnskabsbekendtgørelsen) er fastsat ud fra nedenstående principper og markedsværdiantagelser.

14.1 Risikoelementer

14.1.1 Aldersberegning

Alderen beregnes som fyldt alder pr. den 1. i måneden efter forsørgerens fødselsdag. For ydelser under udbetaling regnes alderen som fyldt alder pr. den 1. i måneden efter den enkelte ydelsesberettigedes fødselsdag.

14.1.2 Dødelighed

μ_{AD} betegner intensiteten for overgang fra aktiv til død.

μ_{ID} betegner intensiteten for overgang fra invalid til død.

$$\mu_{AD} = \mu_{ID}.$$

Som bedste skøn over dødelighedsintensitet anvendes Finanstilsynets modeldødelighed:

$$\mu_{AD}^k(z, t) = \exp(\beta_1^k r_1(z) + \beta_2^k r_2(z) + \beta_3^k r_3(z)) \mu^{FT,k}(z, t)$$

hvor k er køn, og z er alder til tid t .

Regressorerne $r_1(z)$, $r_2(z)$ og $r_3(z)$ er givet ved:

$$r_m(z) = \begin{cases} 1, & z \leq z_{m-1} \\ (z_m - z)/(z_m - z_{m-1}), & z_{m-1} < z < z_m \\ 0, & z \geq z_m \end{cases}$$

hvor $m = 1, 2, 3$ og $(z_0, z_1, z_2, z_3) = (40, 60, 80, 100)$.

"Tilpasning af markedsværdihensættelser og realiseret resultat til de nye regnskabsregler pr. 1. januar 2016"

$\mu^{FT,k}(z, t)$ angiver Finanstilsynets benchmarkdødelighed med levetidsforbedringer, og er givet ved:

$$\mu^{FT,k}(z, t) = \mu^{FT,k}(z, t_0)(1 - R^{FT,k}(z, t_0))^{t-t_0}$$

Finanstilsynets benchmark for den observerede nuværende dødelighed ($\mu^{FT,k}(z, t_0)$) og for de forventede fremtidige levetidsforbedringer ($R^{FT,k}(z, t_0)$) kan findes på Finanstilsynets hjemmeside.

Observationsåret for det aktuelle benchmark er $t_0 = 2014$.

Parametrene β_1^k , β_2^k og β_3^k er estimeret i forbindelse med den seneste årlige levetidsanalyse og antager følgende værdier:

	Mænd	Kvinder
β_1	-0,6607	0
β_2	-0,1462	0
β_3	-0,2206	0

14.1.3 Invaliditet

μ_{AI} betegner intensiteten for overgang fra aktiv til invalid.

Bedste skøn over invalideintensiteten er fælles for mænd og kvinder, og er for alder z givet ved:

$$\mu_{AI}(z) = 0 + 10^{5,80385 - 10 + 0,02438 \cdot z}$$

14.1.4 Kollektiv ægtefællepension

$f(y|x)$ og g_x for mandlige forsørgere henholdsvis $f(x|y)$ og g_y for kvindelige forsørgere beregnes efter de formler, der gælder ifølge afsnit **Fejl! Henvissningskilde ikke fundet.**, hvor x betegner alderen for en mand (forsørger eller forsørget), og y betegner alderen for en kvinde (forsørger eller forsørget).

"Tilpasning af markedsværdihensættelser og realiseret resultat til de nye regnskabsregler pr. 1. januar 2016"

14.1.5 Kollektiv børnerente

Forsørgerskabsintensiteten beregnes efter de for beregningsgrundlaget G82 gældende formler for faderskabsintensitet for mandlige forsørgere og moderskabsintensitet for kvindelige forsørgere.

14.1.6 Genkøb

μ_{AG} betegner intensiteten for overgang fra aktiv til genkøb.

Bedste skøn over genkøbsintensiteten er fælles for mænd og kvinder, og er for alder z givet ved:

$$\mu_{AG}(z) = a \cdot z^5 + b \cdot z^4 + c \cdot z^3 + d \cdot z^2 + e \cdot z + f$$

hvor parametrene $a - f$ antager følgende værdier:

Parametre / Dato	2016.01.01 - 2016.05.31	Fra 2016.06.01
a	0	0
b	0	-0,000000125
c	-0,000000583	0,000022592
d	0,000112506	-0,001459215
e	-0,007276649	0,038857806
f	0,160376876	-0,331846179

Genkøb indregnes frem til alder 65.

14.1.7 Omskrivning til fripolice

μ_{BF}^0 betegner intensiteten for overgang fra bidragsbetalende til fripolice.

Bedste skøn over fripoliceintensiteten er fælles for mænd og kvinder, og er for alder z givet ved:

$$\mu_{BF}^0(z) = a \cdot z^5 + b \cdot z^4 + c \cdot z^3 + d \cdot z^2 + e \cdot z + f$$

"Tilpasning af markedsværdihensættelser og realiseret resultat til de nye regnskabsregler pr. 1. januar 2016"

hvor parametrene $a - f$ antager følgende værdier:

Parametre / Dato	2016.01.01 - 2016.05.31	Fra 2016.06.01
a	0,000000073	0
b	-0,000016411	-0,000000084
c	0,001460013	0,000024825
d	-0,063680885	-0,002001448
e	1,348793182	0,054014472
f	-10,864539515	-0,238210431

Omskrivning til fripolice indregnes frem til alder 65.

14.2 Opgørelsesrente

Opgørelsesrenten fastsættes som en løbetidsafhængig diskonteringsrate (rentekurve). Rentekurven er fastsat efter det til enhver tid gældende regelsæt. Der anvendes EIOPA's standardrentekurve uden volatilitetsjustering justeret for PAL.

14.3 Omkostningsbelastning

Bedste skøn over omkostningsbelastningen udgør dels en procentdel af det årlige pensionsbidrag (Omk), dels et fast årligt gebyr for henholdsvis pensionister ($Gebyr_P$), betalende medlemmer ($Gebyr_B$) og øvrige medlemmer ($Gebyr_F$) der antager følgende værdier:

	Omk	$Gebyr_P$	$Gebyr_B$	$Gebyr_F$
01.01.2016 -	0 %	720 kr.	1020 kr.	300 kr.

14.4 Beregning af hensættelser for forsikringsklasse I

Livsforsikringshensættelserne til regnskabet opgøres pr. rentegruppe som summen af følgende tre elementer:

- Garanterede ydelser (GY)
- Individuelt bonuspotentiale (IB)
- Kollektivt bonuspotentiale (KB)

14.4.1 Definitioner

GY	De garanterede ydelser (regnskabspost).
IB	Individuelt bonuspotentiale (regnskabspost).
KB	Kollektivt bonuspotentiale (regnskabspost).
RM	Risikomargen.
FM	Fortjenstmargen.

"Tilpasning af markedsværdihensættelser og realiseret resultat til de nye regnskabsregler pr. 1. januar 2016"

$IBNR$	<i>Incurred But Not Reported:</i> Indtrufne, men endnu ikke anmeldte skader.
$RBNS$	<i>Reported But Not Settled:</i> Anmeldte, men endnu ikke afgjorte skader.
Om_k	Omkostningsprocent vedr. bidrag på markedsværdigrundlaget.
Om_k^G	Omkostningsprocent vedr. bidrag på tegningsgrundlaget.
C_P	Den gældende årlige præmieindbetaling.
C_Y	Den gældende årlige pension eller det gældende årlige pensionstilsagn.
$Aktiv^G$	Den aktuelle præmiebetalingsrente på tegningsgrundlaget.
$Pass^G$	Det samlede passiv på tegningsgrundlaget, der svarer til den eller de grundformer, der indgår i pensionen henholdsvis pensionstilsagnet.
$Bonus$	Opsparet bonus der endnu ikke er tilskrevet kontrakten.
$GY(i)$	Nutidsværdien af de garanterede ydelser for den i 'te forsikringstager.
$RH(i)$	Den retrospektive hensættelse for den i 'te forsikringstager.

14.4.2 Garanterede ydelser (GY)

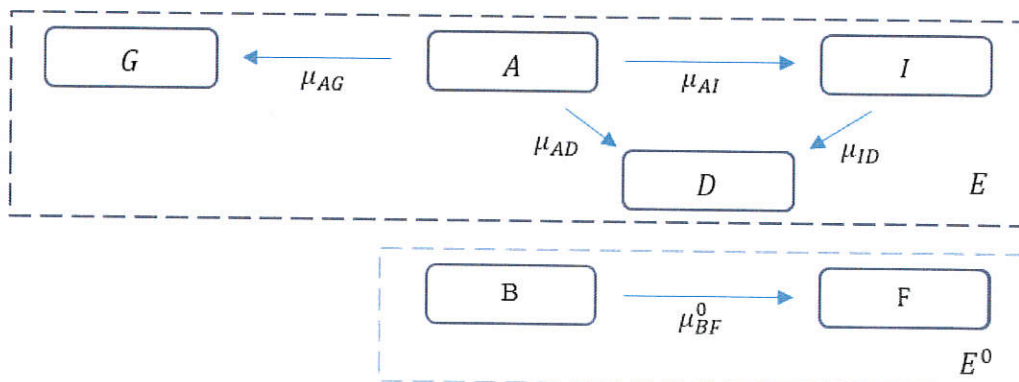
De garanterede ydelser regnes på baggrund af cashflows i en 4x2 model bestående af en 4-tilstands invalidemodel med genkøb krydset med en 2-tilstands fripolicemodel.

Invalidemodellen er givet ved tilstandsrummet E med tilstandene Aktiv (A), Genkøb (G), Invalid (I) og Død (D). Fripolicemodellen er givet ved tilstandsrummet E^0 med tilstandene Betalende (B) og Fripolice (F).

Overgang fra Betalende til Fripolice i fripolicemodellen kan kun forekomme, når forsikringstageren befinder sig i Aktiv tilstanden i invalidemodellen.

Overgangsintensiteterne i invalidemodellen er de samme, uanset om forsikringstageren er Betalende eller Fripolice.

Den samlede Markov model med tilstandsrummet $\bar{E} = E \cup E^0$ ses i Figur 1. De tilhørende overgangsintensiteter fremgår af afsnit 14.1.

"Tilpasning af markedsværdihensættelser og realiseret resultat til de nye regnskabsregler pr. 1. januar 2016"

Figur 1: 4x2 model til beregning af garanterede ydelser

I cashflowberegningerne bliver de to tilstandsrum E og E^0 kombineret, og der tages højde for, at fripoliceoptionen kun kan benyttes, når forsikringstageren befinder sig i tilstand A , ved at regne sandsynligheden for udløsning af optionen som produktet af aktivsandsynligheden og fripolicesandsynligheden.

Ud fra modellen beregnes cashflows for:

- Præmier
- Ydelser
- Administrationsomkostninger

14.4.2.1 Præmie- og ydelsescashflows

Et præmie- hhv. ydelses-enhedscashflow i tilstand $l \in E$ i 4-tilstands invalidemodellen er givet ved:

$$dCF_l^-(0,t) = \sum_j \left(p_{lj}(0,t) dB_j^-(t) + \sum_{k \neq j} p_{lj}(0,t) \mu_{jk}(t) b_{jk}^-(t) dt \right)$$

$$dCF_l^+(0,t) = \sum_j \left(p_{lj}(0,t) dB_j^+(t) + \sum_{k \neq j} p_{lj}(0,t) \mu_{jk}(t) b_{jk}^+(t) dt \right)$$

Lad C_P og C_Y betegne hhv. præmie og ydelse, da er præmie- hhv. ydelsescashflows i tilstand $l \in E$ i 4x2 modellen givet ved:

$$C_P d\overline{CF}_l^-(0,t) = C_P dCF_l^-(0,t) - C_P \int_0^t p_{lA}(0,u) p_{BB}^0(0,u) \mu_{BF}^0(u) dCF_A^-(u,t) du$$

$$C_Y d\overline{CF}_l^+(0,t) = C_Y dCF_l^+(0,t) - (1 - Omk^G) C_P \int_0^t \rho(u) p_{lA}(0,u) p_{BB}^0(0,u) \mu_{BF}^0(u) dCF_A^+(u,t) du$$

Hvor $dCF_A^-(u,t)$ og $dCF_A^+(u,t)$ er aktivbetingede til tid u , og hvor $\rho(u)$ er fripolicebrøken, som er givet som forholdet imellem det fremtidige aktivbetingede 1. ordens præmieaktiv og det fremtidige aktivbetingede 1. ordens passiv.

"Tilpasning af markedsværdihensættelser og realiseret resultat til de nye regnskabsregler pr. 1. januar 2016"

Genkøbsoptionen er medtaget ved, at $b_{AC}^+(\mathbf{t})$ udbetales i tilfælde af genkøb, hvis værdi er lig den aktivbetingede 1. ordens reserve til tid t reduceret med et eventuelt kursværn.

$C_P d\overline{CF}_1^-(0, t)$ beskriver præmielcashflowet i 4x2 modellen til et fremtidigt tidspunkt t , og består af:

1. Et præmielcashflow i invalidemodellen til tidspunkt t (under antagelse af, at policen ikke overgår til fripolice),
2. reduceret med det præmielcashflow i invalidemodellen der udebliver, hvis policen overgår til fripolice mellem tidspunkt 0 og det fremtidige tidspunkt t .

Reduktionen i punkt 2 regnes som sandsynligheden for, at forsikringstageren er Aktiv på tidspunkt $u \in [0, t]$ (overgang til Fripolice kun kan forekomme, når forsikringstageren befinder sig i Aktiv tilstanden), ganget med sandsynligheden for at forsikringstageren forbliver Betalende fra tidspunkt 0 til u , ganget med intensiteten for overgang fra Betalende til Fripolice på tidspunkt u , ganget med præmielcashflowet i invalidemodellen for perioden u til t (det præmielcashflow der udebliver ved overgang til fripolice på tid u).

$C_Y d\overline{CF}_1^+(0, t)$ beskriver ydelsescashflowet i 4x2 modellen til et fremtidigt tidspunkt t , og består af:

1. Et ydelsescashflow i invalidemodellen til tidspunkt t (under antagelse af, at policen ikke overgår til fripolice),
2. reduceret med det ydelsescashflow i invalidemodellen der udebliver, hvis policen overgår til fripolice mellem tidspunkt 0 og det fremtidige tidspunkt t .

Reduktionen i punkt 2 regnes som sandsynligheden for, at forsikringstageren er Aktiv på tidspunkt $u \in [0, t]$, ganget med sandsynligheden for at forsikringstageren forbliver Betalende fra tidspunkt 0 til u , ganget med intensiteten for overgang fra Betalende til Fripolice på tidspunkt u , ganget med cashflowet for ydelsen som den udeblivende præmie kunne have købt i invalidemodellen for perioden u til t (det ydelsescashflow der udebliver ved overgang til fripolice på tid u).

14.4.2.2 Administrationscashflow

Administrationscashflowet beskriver de omkostninger, som kontrakten forventes at kunne administreres for. Et administrationscashflow for den enkelte forsikringstager er givet ved:

$$Adm_i(0, t) = (Omk \cdot C_P + Gebyr_{B \setminus F}) dCF_1^-(0, t) + Gebyr_P dCF_1^+(0, t)$$

Størrelsen $Gebyr_{B \setminus F}$ er $Gebyr_B$, hvis forsikringstageren er betalende, og $Gebyr_P$, hvis forsikringstageren er fripolice. For pensionister bliver $dCF_1^-(0, t) = 0$.

"Tilpasning af markedsværdihensættelser og realiseret resultat til de nye regnskabsregler pr. 1. januar 2016"

Størrelserne $Ornk$, $Gebyr_{B\setminus F}$ og $Gebyr_P$ fremgår af afsnit 14.3.

14.4.2.3 Garanterede ydelser per forsikringstager

Det samlede cashflow for de garanterede ydelser for den enkelte forsikringstager givet starttilstand I er givet ved:

$$CF_i^{GY}(0,t) = C_Y d\overline{CF}_i^+(0,t) - C_P d\overline{CF}_i^-(0,t) + Adm_i(0,t)$$

Nutidsværdien af disse findes ved tilbagediskontering ved brug af opgørelsesrenten i afsnit 14.2. Nutidsværdien af de garanterede ydelser for den i 'te forsikringstager defineres som $GY(i)$.

14.4.2.4 Risikomargen (RM)

Risikomargen er det beløb, som selskabet på markedet må forventes at skulle betale til en erhverver af virksomhedens bestand, for at denne vil påtage sig risikoen for, at omkostningerne ved at afvikle bestanden afviger fra den opgjorte nutidsværdi af bedste skøn over de cashflows, der afvikler bestanden.

Risikomargen regnes pr. rentegruppe ved brug af Cost-of-Capital metoden defineret i Solvency II reglerne.

14.4.2.5 IBNR

For at opgøre hensættelsen til IBNR invaliditetsskader i et år tages udgangspunkt i tidligere års erfaringer for hvor mange skader, der i et givent år vedrører tidligere år. Optrådte skaden ikke i listen over anmeldte, men endnu ikke afgjorte skader (RBNS) året før, betegnes den som havende været en IBNR skade i det år, den vedrører.

Det forventede antal IBNR skader i det givne regnskabsår beregnes som gennemsnittet af IBNR skader i tidligere år.

IBNR hensættelsen sættes derefter lig den observerede gennemsnitsskade gange forventet antal IBNR skader.

14.4.2.6 RBNS

For henholdsvis døds- og invaliditetsskader opgøres hensættelsen til RBNS som den forventede skade for hver af de endnu ikke afgjorte skader.

"Tilpasning af markedsværdihensættelser og realiseret resultat til de nye regnskabsregler pr. 1. januar 2016"

14.4.2.7 De samlede garanterede ydelser (GY)

De samlede garanterede ydelser til regnskabet opgøres pr. rentegruppe, og er givet ved:

$$GY = RM + IBNR + RBNS + \sum_i GY(i)$$

14.4.3 Individuelt bonuspotentiale (IB)

Det individuelle bonuspotentiale til regnskabet opgøres pr. rentegruppe, og er givet som forskellen mellem de retrospektive hensættelser og værdien af de garanterede ydelser fratrukket fortjenstmargen:

$$IB = \max(0; \max(0; RH - GY) - FM)$$

hvor RH er den retrospektive hensættelse for gruppen.

14.4.3.1 Den retrospektive hensættelse (RH)

Den retrospektive hensættelse svarer til værdien af den prospektive hensættelse på tegningsgrundlaget tillagt opsparet bonus.

Den retrospektive hensættelse for den enkelte forsikringstager er givet ved:

$$RH = C_Y \cdot Pass^G - C_P \cdot (1 - Omk^G) \cdot Aktiv^G + Bonus - IBlån$$

For medlemmer med flere grundlag summeres der over disse.

14.4.3.2 Fortjenstmargen (FM)

Fortjenstmargen er nutidsværdien af selskabets endnu ikke indtjente fortjeneste på kontrakterne, som forventes indregnet i resultatopgørelsen i takt med, at virksomheden yder forsikringsdækning og eventuelle andre ydelser under kontrakterne.

Da den anmeldte indtjening til egenkapitalen jfr. afsnit **Fejl! Henvisningskilde ikke fundet.** er 0 %, er fortjenstmargenen 0.

"Tilpasning af markedsværdihensættelser og realiseret resultat til de nye regnskabsregler pr. 1. januar 2016"

14.4.4 Kollektivt bonuspotentiale (KB)

Det kollektive bonuspotentiale er den del af værdien af forsikringstagernes bonusret, der ikke er fordelt til de enkelte forsikringer ("der ikke er indeholdt i de retrospektive hensættelser"). Hvis det individuelle bonuspotentiale er 0, vil eventuelt fortjenstmargen, der ikke er indeholdt i det individuelle bonuspotentiale, blive fratrukket det kollektive bonuspotentiale.

14.5 Beregning af hensættelser for forsikringsklasse III og VI

Markedsværdihensættelsen for forsikringsklasse III og VI produkter er lig den retrospektive reserve.